

A Fővárosi Ítéletábrla a dr. Máté Ildikó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Ligeti György Miklós ügyvéd (címe.) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 18. napján kelt 33.P.22.684/2017/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltseget és a Magyar Államnak külön felhívásra 16.000 (tizenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint, a felperes egy büntetés-végrehajtási intézet főtörzsőrmestere, 2016. november 25-én 8 óra 30 perckor a ...i Törvényszéken megtartott tárgyaláson, mint előállító felügyelő vett részt. A tárgyaláson az alperes üzemeltetésébe tartozó napilap újságírója is részt vett. A tárgyalás kezdetén az eljáró tanács elnöke kérdésére a felperes is akként nyilatkozott, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy a sajtó által készített kép- és hangfelvételeken az arca, illetve a hangja felismerhető legyen. A 2016. november 26. napján megjelent ... című napilapban a tárgyalásról készült fényképfelvételen a felperes arcát felismerhető formában közzétették a felperes hozzájárulása és engedélye nélkül.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a képmás készítéséhez, illetve felhasználásához fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperes kötelezését 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy az eset egy fatális véletlen volt, a felperes éppen valószínűleg pont balra fordította a fejét, mert egyébként ki szokták takarni, ki szokták kockázni. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek ebből semmi hátránya nem keletkezett. Ezt támasztja alá, hogy a felvételt maga is csak két hónappal később teljesen véletlenül vette észre. Ha ezt többen látták volna, akkor a rokonok már korábban felhívják rá a figyelmét. Álláspontja szerint a sérelemdíj teljesen felesleges jogsértés megállapítása esetén is. Utalt arra a bírósági gyakorlatra,

mely szerint, ha a jogsértéshez nem kapcsolódik komoly hátrány, akkor a sérelemdíj megállapítását mellőzni kell.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ... című napilapban 2016. november 26. napján közzétette a felperes képmását annak hozzájárulása nélkül, megsértette a felperes képmás elkészítéséhez és felhasználásához fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 200.000 forint sérelemdíjat és 112.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, a Ptk. 2:43. § g) pontjára, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára, 2:52. § (1) bekezdésre, illetve a (2) bekezdésre és a (3) bekezdésre alapította, mely rendelkezéseket az ítéletében ismertetett.

Megállapította, hogy az alperes üzemeltetésében álló napilap 2016. november 26-i számában a felperes engedélye nélkül tette közzé a felperes képmását. Erre figyelemmel teljes mértékben megállapítható volt, hogy az alperes megsértette a felperes képmás készítéséhez és felhasználásához fűződő személyiségi jogát.

Kiemelte, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, a felperes büntetés-végrehajtási dolgozó, a munkahelyén atrocitásoknak van kitéve, és ez fokozódhat a képmása közzétételével, ami hátrányosabb helyzetbe hozhatja. A sajtó tájékoztatási kötelezettségét nem korlátozza, ha a felperest egyedi beazonosításra nem alkalmas módon mutatja. Minderre figyelemmel a rendelkező részben írtak szerint megállapította egyrészt a jogsértés tényét, másrészt kötelezte az alperest 200.000 forint sérelemdíj megfizetésre, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A sérelemdíj összegszerűségénél figyelembe vette egyrészt a jogsértés súlyát, másrészt azt, hogy a jogsértés csak egyszeri alkalommal történt, nem volt ismétlődő. Értékelte azon jelentős körülményt is, hogy a felperes, mint büntetés-végrehajtási dolgozó volt érintett a képmáshoz való jog megsértésében.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását és a sérelemdíj mellőzését.

Kiemelte, hogy a bíróságok gyakorlata szerint a nyilvánvalóan hátránnyal nem járó, illetve bagatell ügyekben nem jár sérelemdíj.

Hangsúlyozta, hogy a felperesnek nyilvánvalóan nem volt semmilyen hátránya, hiszen a kép létezéséről hosszú ideig nem is szerzett tudomást. A felperes a képet csak 2017. január 29-én vette észre, a felperest addig senki nem ismerte fel, senki nem tette szóvá a képen való szereplését.

Egy esetet tudott felhozni, amikor 2017. január 29-én, több mint két hónappal a megjelenés után, munkába menet a vonaton egy utas az utazótársának, minden rossz felhang nélkül megjegyezte, hogy a felperes szerepelt az újságban. Kétségesnek tartotta az eset megtörténtét, mivel az olvasók ennyi idő elteltével már nem emlékeznek részleteiben mit láttak hónapokkal korábban.

Hivatkozott fellebbezésének megalapozásaként a BDT2017. 3657. jogesetben kifejtettekre, valamint a BH2016. 241. számú jogesetre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:52. §-ának megfelelően mérlegelte a sérelemdíj összegszerűségét, a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A szóban forgó ügyben, amelyen a felperes

kísérőként vett részt, a bíróság kifejezetten megtiltotta másokról a képfelvétel készítését. Kiemelte, hogy az alperesi megyei lap napi átlagosan eladott példányszáma 9598 példány.

A fellebbezés nem alapos.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak a jogsértést megállapító és a keresetet részben elutasító rendelkezése.

A másodfokú bíróságnak ezért kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelemdíj alkalmazása és az elsőfokú bíróság által meghatározott mértéke megfelelt-e a jogszabályoknak.

Az alperes a fellebbezésében arra helyesen hivatkozott - bírósági döntésekre utalással -, hogy a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján a személyiségi jogsértés megállapítása esetén nem automatikus jogkövetkezmény a sérelemdíj alkalmazása. Ugyanakkor az okból nem lehet a sérelemdíj igényt elutasítani a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésére figyelemmel, hogy a felperes jogsértésből eredő hátrányt nem bizonyított. A hivatkozott BH2016. 241. eseti döntés értelmében is az összes körülményt vizsgálva lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy adott esetben - figyelemmel a sérelemdíj törvényi indokolás szerinti kompenzációs, elégtétel adására, magánjogi büntetési funkcióira - a sérelemdíj alkalmazása (pl. más jogkövetkezmények mellett) már szükségtelen.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a kérdés megválaszolásához az alábbi szempontokat kellett szem előtt tartani.

Az emberi méltóságból fakadóan az egyén képmásával való önrendelkezési joga személyiségi jogvédelem alatt áll. A Ptk. 2:48. § (1) bekezdése szerinti képmáshoz való jog sajtó általi megsértése esetén elsődlegesen ez az önrendelkezési jog szenved jelentős sérelmet, miközben a képmásvédelem egyszerű és közismert technikai eszközökkel biztosítható (pl. kitakarás, blőrzés). Jelen esetben a készült felvétel jobb alsó sarkán látható a felperes képmása, aminek megjelenítése akár blőrzéssel, akár a kép megfelelő szerkesztésével kiküszöbölhető lett volna. Maga az alperes is elismerte, hogy technikai hiba, figyelmetlenség volt az oka a felperes azonosítható bemutatásának. A demonstráción rögzített rendőrképmással kapcsolatos ügyekkel szemben [28/2014. (IX. 29.) AB határozat] itt nem merült fel semmilyen olyan alapjog a konkrét tudósítás esetében, amelynek védelme a felperes képmásvédelmével szemben mérlegelést igényelne, különös tekintettel arra, hogy a felvétel tárgyalóban készült, ahol a felvételt készítés megengedett módját a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 74/B. § (1) bekezdése egyértelműen szabályozza.

A felperes büntetés-végrehajtási intézet munkatársa, akiről nem vitásan nem volt elterjedt ez a foglalkozása. A felperes a cikk tartalma és a kép alapján felismerhető, hogy bv. kísérőként vett részt egy büntetőbíróági tárgyaláson. A felperes munkahelye által köztudomásúan fokozottabban ki lehet téve a személyén, családi kapcsolatain keresztül atrocitásoknak, befolyásolási kísérleteknek. A felperes foglalkozásának társadalmi megítélése egy adott közösségen belül nemcsak pozitív lehet. A képmáshoz való jog megsértése a sajtón keresztül, különösen, hogy ezzel a felperes büntetés végrehajtási foglalkozását is sajtó nyilvánossá tette, olyan bagatellnek nem tekinthető behatás a felperes személyiségi jogaiba, személyiségének érvényesítésébe, amelyre tekintettel az alperes alaptalanul hivatkozott a sérelem, valamint sérelemdíj alkalmazhatóságának hiányára.

A sérelemdíj összegszerűségénél a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján arra kellett tekintettel lenni egyrészt, hogy a felperes csak oldalról látszódik, a kép jobb szélén, kis méretben, ugyanakkor a

nyomtatott sajtó általi megjelenítés miatt korlátlan ideig megfigyelhető a beazonosításhoz. A jogsértés súlya fentiek alapján nem jelentős. A felperes jelentősebb konkrét hátrányokra nem hivatkozott. A vonaton történő felismerésre vonatkozó előadás a megjelenést követően eltelt hosszabb időre tekintettel kétséges lehet, ugyanakkor nem cáfolt. A megjelenés formája nem zárta ki az ilyen jellegű sérelem lehetőségét, felismerhették mások is, még ha ezt nem is hozták feltétlenül a felperes tudomására. Nincs ezért ügydöntő jelentősége a vonaton történő eseménynek, mint ahogy annak sem, hogy a felperes a jogsértést hogyan, mikor észlelte. Hátrányként volt értékelhető az is, hogy a kisvárosban élő felperest köztudomásúan zavarhatta képmása és foglalkozása sajtónyilvánosság elé kerülése egy a lakókörnyezetében is olvasható megyei lapban.

A másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak is, hogy bár az alperes elismerte a hibát, ugyanakkor a sajtó képviselőitől foglalkozási szabályaikra tekintettel fokozottabb körültekintés várható el. Különösen a tárgyalótermi tudósításnál, ahol a jogszabályok és a bírói figyelmeztetés folytán a képmással való jog felületes kezelése esetén a jogsértés egyértelmű. Erre figyelemmel a sérelemdíj összegszerűségében is kellő súllyal kell érvényesülnie a kompenzáción túl az elégtétel adásának és a sérelemdíj magánjogi büntetés jellege folytán a visszatartó erőnek is. Az elsőfokú bíróság által megállapított 200.000 forint sérelemdíj a kisebb jogsértéseknél alkalmazott sérelemdíjaknak felel meg, a hasonló jellegű, képmáshoz való jogsértéseknél alkalmazott összegekkel összevetve sem tekinthető eltúlzottnak.

Fentiekre tekintettel nem volt jogszabályi alap az elsőfokú bíróság által a Pp. 206. § (1), (3) bekezdése alapján megállapított sérelemdíj felülmérlegelésére, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a másodfokú perköltség megfizetésére. A másodfokú perköltség a felperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének figyelembevételével megállapított ügyvédi munkadíjból állt. A megállapítás alapja a felperes és jogi képviselője között létrejött megállapodás, melynek alapján figyelembe vehető összeget a másodfokú bíróság az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel a fellebbezés terjedelmére és az ez alapján indokolt munkavégzésre.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2018. április 20.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró